



ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЙ ЭТСА, ҲАЁТ ФАРОВОН БУЛУР

Жорий йилнинг биринчи чорагида Ўзбекистон тўғрисида 905 та янги ишчи ўринлари яратилди. Қўшма мақсадда паррандачилик, баландчилик, асасчиликнинг ривожлантириш ҳисобига 174 та ишчи ўрни яратилди. 11 та маиший хизмат ва сервис шохобчалари янгидан ташкил этилди.

► 2-саҳифа



ТИЛЛОДАНИН ЖИЛОЛАНГАН ХОМАШЕ

Қишлоқ меҳнаткашлари йил давомида пилла, бошқон дон, пахтадан унча улкан хирмон яратадилар. Аслида қаноп, мева-сабзавот, картошка ва бошқа ноз-неъматларни, чорвачилик маҳсулотларини ҳисобга олсак, битмас-тутанмас хазинанинг тағига етиб бўлмайди. Шу қуналарда 2009 йилнинг дастлабки муҳим ҳисли — пилла хомашеси тайёрлов шохобчаларига топширилиб, бир қатор вилоят ва туманлар зафар маррасини эгалламоқдалар.

► 3-саҳифа



ДЎМБИРА

— Алпомишдан айтинг, болам, — хумор қиладилар онам. — Бизлар туққиз, ўн яшар қизалоқ эдик. Шоймардон оқсоқолнинг меҳмонхонасида Фармон бахшининг “Алпомиш” дан айтиб бергани ҳозиргача қулоғимдан кетмайди...

► 4-саҳифа

Qishloq hayoti

ISSN 2010-7021

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

2009 YIL 29 MAY, JUMA, 67 (7528) - son

1974 yil 1 yanvardan chiqqa boshlagan
Bahosi kelishilgan narxda.

1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

ИСТИҚЛОЛ БОЛАЛАРИ — ИСТИҚБОЛ ЭГАЛАРИ



Болалар ҳаётимиз қувончи, келажакимиз ворислари. Қардаки болаларнинг шўх-шодон қўлилари янграб турган экан, ўша юрт обод, халқнинг турмуши фаровон. Ота-онанинг дилбанди саломатлигидан, замонавий билим масканларида етук билим олаётгани ва келажакда қўлланганидан кўнгли тўлмас экан, ишида унум, фикри ўйда қўним бўлмайди. Минг шўхки, юртимизда фарзандларимизга эътибор ва ғамхўрлик ўзимиз кутгандан ҳам зиёда.

Мамлакатимизда истиқлолнинг илк йиллариданоқ ёш авлоднинг ҳар томонлама баркамол инсонлар бўлиб вояга етиши учун ҳаётга татбиқ эти-

лаётган кенг қўламли тadbирлар барчамизнинг кўз ўнгимизда. Хусусан, фарзандларимизнинг маънан етук, жисмонан соғлом камол топиши учун

маориф, спорт, тиббиёт ва ижтимоий ҳаётнинг бошқа соҳаларида қатор илохотлар амалга ошириляпти. Президентимизнинг китоблари ва маърузаларида ёш авлод тарбияси хусусида билдирилган фикрлар, илгари сурилган ғоя ва ташаббуслар бу ишларда дастуриламал бўлмоқда.

(Давоми 2-саҳифада)

ЎЗБЕКИСТОН-БРАЗИЛИЯ ҲАМКОРЛИГИ РИВОЖЛАНМОҚДА

Бразилия, 28 май. (ЎЗА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Илҳом Каримов Бразилия Федератив Республикаси Президенти Луис Инасиу Лула да Силванинг тақдирига биноан 27 май кунини расмий ташир билан ушбу мамлакатга келди.

Олий мартабали меҳмонни расмий кутиб олиш маросими бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти шарафига фахрий қоровул саф тортиди. Ўзбекистон ва Бразилиянинг давлат мадҳиялари янгради. Давлатимиз раҳбари шарафига замбараклардан 21 марта ўқ узилди. Илҳом Каримов фахрий қоровул сафидан ўтди.

28 май кунини Ўзбекистон Президенти Илҳом Каримов ва Бразилия Президенти Луис Инасиу Лула да Силванинг музокаралари бўлиб ўтди.

Президентларнинг мулоқотида Ўзбекистон-Бразилия муносабатларига доир масалалар, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик муаммолар юзасидан атрафлича фикр алмашилди.

Илҳом Каримов Ўзбекистон Лотин Америкасининг ушбу етакчи мамлаката билан ҳамкорлигини ҳар томонлама ривожлантириш тарафдори эканини таъкидлади.

Луис Инасиу Лула да Силва Бразилия Марказий Осиёдаги етакчи давлат бўлган Ўзбекистонни ўзининг ишончли ҳамкори деб билишини қайд этди.

Ўзбекистон ва Бразилия ўз минтақасида муҳим ўрин тутадиган давлатлардир. Мамлакатимиз Марказий Осиё умумий бозорини барпо этиш ташаббусини илгари сурган. Бразилия — Меркосурнинг (Жанубий Америка умумий бозори) энг ривожланган ва иқтисодий жиҳатдан қулай давлати. Ўзбекистон — Марказий Осиёда ядро қуриладиган ҳоли ҳудуд барпо этилишининг ташаббускори. Бразилия Лотин Америкасида ядро қуришни тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага қўшилган. Ўзбекистон ҳам, Бразилия ҳам БМТни ислоҳ қилиш, унинг халқаро муаммоларини бартафат этишдаги ўрни ва аҳамиятини оширишни эъланди, «қўн қўтби дунё» тамойилини қўллаб-қувватлайди. Терроризм, экстремизм, наркобизнес, уюшган транснационал жиноятчилик каби таҳдидларнинг олдини олиш, бу иллатларга қарши курашишда халқаро ҳамкорлиқни кучайтириш борасида икки мамлакат раҳбарлари ҳамфикр.

Мамлакатларимиз халқаро майдонда бир-бирини ёқлаб, тақдир ва ташаббусларини қўллаб-қувватлаб келадилар.

Ўзбекистон турли йилларда БМТ органларига Бразилия номзодларини ёқлаган. БМТда Ўзбекистонга оид масалалар муҳокамага қўйилганда эса Бразилия мамлакатимиз нуктаи назарини қўллаб-қувватлаб келган.

Иқтисодий соҳада ҳамкорлиқни деярли барча соҳаларда ривожлантириш учун яхши омиллар бор. Бразилия ҳам илгари аграр, хомашё экспорт қилувчи мамлакат бўлган. Ҳозирги кунда унинг экспортдан қаҳва, соя, шаккар, апельсин, темир рудаси, пўлат ва шулар қаторида авиация техникаси, автотранспорт, электроника буюмлари, пойафзал, тўқимачилик маҳсулотлари жой олган. Ялпи ички маҳсулот ҳажми (1,8 триллион АҚШ доллари) жиҳатидан Бразилия Лотин Америкасида биринчи ўринда туради. Санаятнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 40 фоизга яқин, қишлоқ хўжалигининг ҳиссаси эса 10 фоиздан ошмайди.

Бразилия ўтган асрнинг 90-йилларида иқтисодий ислохотларни амалга ошириб, хусусий секторни ривожлантириш, қўлай сармоявий муҳит яратди, пул-кредит ва солиқ сиёсатини қайта қўриб чиқди, кенг қўламли хусусийлаштириш жараёнини қўллаб-қувватлади. Давлат ва йўл-транспорт коммуникациялари ва шаҳарлар инфратузилмаси ҳам айтиш шарт бўлган кенг ривожланди.

Кейинги йилларда энергия манбаларига талаб ортигани туфайли Бразилия этанол ишлаб чиқариб, уни экспорт қила бошлади. Бу соҳадан келадиган даромад йилга ўртача 600 миллион АҚШ долларини ташкил қилади. Бошқача айтганда, Бразилия нефть-газ ва нефть кимёси соҳаси баробарида муқобил энергия манбалари ишлаб чиқаришда ҳам катта тақрибга эга.

Қишлоқ хўжалигида янги техника ва технологияларни қўллаш натижасида Бразилия шакарқамиш ва апельсин етиштириш бўйича дунёда биринчи ўринга чиқди. Жаҳонда етиштириладиган қаҳванинг 35 фоизи шу мамлакат ҳиссасига тўғри келади.

Ўзбекистон мустақиллик йилларида босиб ўтган ривожланиш йўли, ислохотларни амалга оширишда қандай соҳалар устувор этиб белгилангани таҳлил қилинса, Бразилия билан бир қатор ўхшашликлар кўзга ташланади. Бир мисол: икки мамлакат ҳам хомашё базаси вазифини ўтаган мамлакатдан тайёр маҳсулот экспорт қилувчи давлатга айланди ва экспортда санаятнинг улуши йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Шуларни инобатга оладиган бўлсак, Ўзбекистон билан Бразилия самолёт-созлик, машинасозлик, нефть кимёси, тўқимачилик, қўнчилик соҳаларида ҳамкорлиқни ривожлантиришнинг улкан имкониятларига эга, деб бемалол

айтиш мумкин. Бундан ташқари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, сайёҳлик, транспорт, геология-разведка, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш каби яна кўплаб соҳаларда ҳамкорлиқнинг истиқболи порлоқ.

Ўзбекистон Бразилия учун нафақат Марказий Осиё, балки МДХнинг кўплаб мамлакатлари учун ҳам кўприк, вазифини ўташи мумкин. Навоий шаҳридаги қишлоқлар интермодал логистика маркази бунга яхши мисол бўла олади. Маълумки, МДХда ягона бўлган мазкур марказ Корея Республикаси билан ҳамкорликда барпо этилмоқда. Жанубий Корея эса Ўзбекистоннинг ҳам, Бразилиянинг ҳам стратегик шеригидир. Бу жиҳатдан қараганда, шу йилнинг май ойи бошида Тошкентда Ўзбекистон-Корея саммити бўлиб ўтгани ва энди Бразилияда Ўзбекистон-Бразилия саммити бўлаётганида мантиқий боғлиқлик бор.

Илҳом Каримов ва Луис Инасиу Лула да Силва Ўзбекистон билан Бразилия ўртасидаги муносабатларга оид масалаларни кенг муҳокама қилдилар. Президентлар Марказий Осиёда хавфсизликни мустаҳкамлаш масалалари, Афғонистондаги вазият, Лотин Америкасидаги жараёнлар хусусида фикрлашдилар. Президентлар, шунингдек, халқаро молиявий-иқтисодий инқироз, унинг таъсирини қайтариш, оқибатларини енгилаштириш ҳақида фикр алмашдилар.

Музокаралар якунида Ўзбекистон Республикаси билан Бразилия Федератив Республикаси ўртасида Қўшма декларация қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Бразилия Федератив Республикаси ҳукумати ўртасида техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги, савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги, маданий ҳамкорлик тўғрисидаги, дипломатик паспорт эгаларининг визасиз кириб-чиқиши тўғрисидаги, қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар ҳамда сайёҳлик соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги ўзаро алоқашув меморандуми имзоланди. Шунингдек, икки мамлакат вазирилик ва идоралари ўртасида ўзаро ҳамкорликка оид бир қатор ҳужжатлар имзоланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Илҳом Каримов шу кунини Бразилия Миллий конгресси ташир буюрди. Мамлакатимиз раҳбари Бразилия парламенти фаолияти билан танишди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Илҳом Каримовнинг Бразилия Федератив Республикасига расмий ташири давом этмоқда.

(ЎЗА)

● Бунёдкорлик

Жиззах шаҳридаги “Деконта плюс” қурилиш фирмаси бунёдкорларининг янги уй-жой эгаларига бу қувончли тўхфа этишлари учун атиги бир йил қийин қилди. Қурувчилар шаҳардаги 32 хонадонга мўлжалланган тўрт қаватли уй қурилишини мўлжаллагандан анча олдин қуриб битказдилар.

Зобитлар учун уй-жойлар

Яқинда Жиззахда 32 нафар зобит оилаларига янги уйлар қалити топширилди.

— Суръат ортидан қувиб, сифатни унутганимиз йўқ, — дейди моҳир пардозловчи уста Бердали Ёқубов. — Сувоқларнинг силлиқ, бежирим, хоналар, эшик-дараза ва девор ранглари уйғунлигига эътибор бердик. Унда яшайдиган ҳар бир оила яйраб яшасин, дедик...

Ҳа, қурувчилар ният қилганидай бўлди. Бугун янги уйларга кўчиб ўтган оилалар қувончи чексиз. Бунинг устига бу гўзал бино шаҳар ҳуснига ҳусн қўшиб, барчанинг ҳавасини келтирмоқда.

— Хурсандчилигимизнинг чеки йўқ, — дейди майор Шавкатжон Хошимов. — Ахир энди тўрт хонали уйда яшаймиз-а! Президентимизга катта раҳмат! Мустақилликнинг биринчи кўнралидан бошлаб, биз ҳарбий хизматчиларнинг меҳнат ва яшаш шароитларимизга алоҳида эътибор бериб келаяптилар. Шу сабабдан Қўрғоқ Қўрғонимиз кудрати ва нуфузи юксалди.

Уй бекаси Умидахон Йўлдошева ҳам янги олган уйлари-нинг нақадар қўлай ва шинамлигидан, электр ва газ таъминотининг юқори даражадалигидан хурсанд.

— Қарийб 10 йилдан буён турмуш ўртоғим билан шундай уйни орзу қилардик. — Ниятимизга етдик. Бизга ғамхўрлик қилганларни доимо Аллоҳнинг ўзи қўлласин!

Шу кунини уй-жойли бўлган барча зобитлар ва уларнинг оила аъзолари, уйни фойдаланишга топшириш тантанасида қатнашган шаҳар жамоатчилиги томонидан шу каби олқиш ва самимий тилақлар такрор-такрор айтилди.

Тадбирда вилоят ҳокимлиги ва Республика Мудофаа вазирлиги раҳбарлари, шунингдек шаҳар жамоатчилиги қатнашди. Келдиёр ЖўРАҚУЛОВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

Жиззах вилоти



Бугун Гулистон шаҳрида очиладиган мактаб ўқувчиларининг “Умид ниҳоллари-2009” спорт мусобақалари ҳам фарзандларимизнинг баркамол бўлиб вояга етишига хизмат қилади

“УМИД НИҲОЛЛАРИ”

“Умид ниҳоллари” — отаётган тонг, Ёритиб оламни мунаввар этгай.
“Умид ниҳоллари” — келажакка бонг, Доверуни юрт узра таралиб кетгай.

“Умид ниҳоллари” — баҳорий ғунча, Энди очилмоққа шайланаётган.
“Умид ниҳоллари” — улуг тушунча, Қудратли қўрғонга айланаётган.

“Умид ниҳоллари” — кўз очган жила, Қўшилиб-қўшилиб дарё бўлажак.
“Умид ниҳоллари” — сокин қасирға, Ундан яралари буюк келажак.

“Умид ниҳоллари” — шижоат-ғайрат, Навқирон авлоднинг бетимсол баҳси.
“Умид ниҳоллари” — тенгсиз жасорат, Аллалар пойғасининг бир мўъжаз акси.

Алишер НУРБОВЕ,

Гулистон қурилиш касб-ҳунар коллежи ўқитувчиси.

БЕБАҲО НЕЪМАТ ҚАДРИ

Наманган вилоти Тўрақўрғон туманидаги “Наврўз-Исфохон” СФУда соҳа мутахассислари, фермерлар иштирокида кўргазмали семинар бўлиб ўтди.

Тадбирда таъкидландики, ўтган йили вилоятнинг деярли барча туманларида, айниқса, Чуст, Косонсой, Янгиқўрғон туманларида обихаёт танқислиги сезиларли даражада келди. Натижада, мавжуд экин майдонларини сув билан таъминлашда бир қатор қийинчиликлар юзага келди. Жорий йилда ҳам сув танқислиги кутилмоқда. Айни пайтда вилоят ҳудудларида жами 143

та СФУлар фаолият олиб бормоқда. Улар билан бевосита 7516 та фермер хўжалиги раҳбарлари сув етказиб бериш бўйича ўзаро шартнома имзоланган. Сув танқислигини юмшатишнинг асосий шартларидан бири ундан оқилона фойдаланишдир. Шу мақсадда фермер хўжалиқларининг сув ишновотларига қўлқўлқилар (гидропост) ўрнатиш талаб этилади. Шунинг-

дек, экин майдонларини наватба-навбат суғориш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Кўргазмали семинарнинг мазмун-моҳияти асосан шуларга қаратилди.

Абдурахмон ТУРСУНОВ, Норин-Сирдарё ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси бош мутахассиси Наманган вилоти



Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Агроекоат комплекси таркибидagi ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар —

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, “Ерғодеэкадастр”, Табиати нухофаза қилиш Давлат қўмиталари, “Ўздонмаҳсулот”, “Ўзкимёсановат”, “Ўзгросуғурта”, “Ўзвинэсановат-холдинг”, “Ўзбекентилсановат”, “Ўзқишлоқхўжаликмашилизинг” компаниялари, “Ўзпахтасановат”, “Ер-мой ва озиқ-овқат сановати”, Ўзбекистон фермер хўжалиқлари, “Ўзгросуғурта”, “Ўзгўштасуғурта” уюшмалари, “Агробанк”, “Қишлоқ қурилиш банк”, Халқ банки, “Гидрометеорология” бош бошқармаси, Агроекоат ходимликкасаба уюшмаси Марказий кенгаши, “Ўздавдонинспекция”, “Сифат” маркази

Қумғуздарда тиқувчилик цехи

Булқоқбоши туманидаги Қумғуздар маҳалла фуқаролар йиғинида бўш турган бино фойдаланиш учун тадбиркор Ерқиний Сотволдиевага берилди. У бу ерда касаначилик билан шуғуллана бошлади.

6 та тикув машинаси олиб келиб, болалар ва катталар учун кийим тикидиган цех очилди. Натижада 10 нафар уй бекаси иш билан таъминланди.

— Туман ҳокимлиги ва маҳалла фуқаролар йиғини ташаббуси билан очилган мазкур цехдан барча бирдек мамнун бўлмоқда, — дейди биз билан суҳбатда маҳалла фуқаролар йиғини раиси Махаммадjon Аҳмедов.

Раънохон ЖУМАНИЁЗОВА

Андижон вилоти

ИСТИҚЛОЛ БОЛАЛАРИ — ИСТИҚБОЛ ЭГАЛАРИ

(Боши 1-саҳифада)
Ўзбекистон Республикасининг
2008 йил 7 январда қабул қилинган



“Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида”ги Қонуни орқали болаларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари давлат томонидан кафолатланди. Бундан ташқари, Ўзбекистон болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи, уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини поймол этилишига қарши бўлган халқаро конвенциялар аъзоси ҳамдир.

Болалар саломатлигини сақлаш ва уларнинг замон талаблари даражасида билим олишларини таъминлашга “Қишлоқ тараққиёти ва фаровон-

лиги йили” Давлат дастурида ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Йил дастурида қишлоқ жойлардаги “Му-

моддий-техника базаси мустаҳкамла-

ниб, шароитлар тубдан яхшиланади. Маълумки, Президентимизнинг “2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастури тўғрисида”ги Фармони таълим соҳасида улкан ютуқларга эришиш омили бўлди. Бугун юртимизнинг энг чекка қишлоқ ва овулла-рида қад кўтарган кўркам мактаб би-ноларини, уларда таълим-тарбия олаётган илмга чанқок, зукко ёшлар-ни кўриб, дилингиз кувнайд. Жорий йилда фармонда белгиланган вази-фалар тўлиқ бажарилиб, Тўртқўл, Пахтабод, Китоб ва Бобвут туман-ларида 5 та болалар мусика ва санъ-ат мактаби мукамал реконструкция қилинади ва ўз вақтида фойдаланиш-га топширилади. Шунингдек, йил дас-турида мактаб ва касб-хунар коллеж-ларининг ахборот-ресурс марказла-

рини ўқув-услубий материаллар, ил-мий-оммабон, бадий ва болалар адабиётлари билан таъминлаш, ZIYO.NET тармоғига ўлаш ҳам кўзда тутилган.

Жорий йилда “Аёллар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш” инвес-тиция лойиҳасини амалга ошириш хисобига қишлоқ жойлардаги туғ-руққа кўмаклашиш муассасаларида ҳам бир қанча ишлар амалга ошири-лади. Чунончи, 87 та туман тиббиёт-бирлашмаларининг туғруққа кўмакла-шиш муассасаларида таъмирлаш ва реконструкция, тиббий асбоб-ускуна-лар харид қилиш ва етказиб бериш ишлари ниятсизга етказилди.

Жорий йилда 168 та болалар спорт-и объектлари қурилади ва реконст-рукция қилинади. Болалар сув спортини ривожлантириш дастури асосида 6 та сув хавзасини қуриш ва таъмирлаш

ишлари амалга оширилади.

Бугун республикаимизнинг энг сўлим гушаларидан бири — Гулистон-да старт олаётган “Умид нисоллари-2009” спорт ўйинлари республика босқичини ҳам юртимизда болалар-га кўрсатилаётган эътибор ва ғамхў-рликнинг ёрқин ифодаси дейиш мум-кин. Чунки дунёдаги ҳеч бир мамла-катда болалар спорт мусобақалари биздагидек давлат миқёсида ўтказил-майди.

Ҳа, бизнинг юртимизда болалар-га ҳали улар дунёга келмасиданоқ ғамхўрлик қилинади. Уларнинг соғлом дунёга келиши, ўсиши, беғубор бо-лалик даврини шод-хуррам ўтказиши учун барча шароитлар яратилган. Зеро, фарзандлари тақдир ҳақида қайғурувчи халқнинг келажаги чиндан ҳам буюк бўлажак.

Шаҳноза ЭРҒАШЕВА

БОР МЕҲРИМИЗ ФАРЗАНДЛАРГА

Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги Республика Марказий кўзи оғизлар кутубхонаси томонидан 1 июнь — Халқ-аро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишлаб “Бор меҳримиз болаларга” деб номланган Тош-кент шаҳридаги кўзи оғиз болалар мактаб-ин-тернатида таълим олаётган бошланғич синф ўқувчилари учун хайрия тадбири ўтказилди.

Унда Ўзбекистон Кўзи оғизлар жамияти марказий кенгаши мутасадди вакиллари, Учпена тумани “Камо-л” ёшлар ижтимоий ҳаракати кенгаши фаоллари, Республика Марказий кўзи оғизлар кутубхонаси ди-ректори сўз олиб, давлатимиз томонидан кўриш қо-би-

лияти чекланган ёш авлоднинг соғлом тенгдошлари қатори улғайишлари ҳамда уларга билим олиш жа-равёнида замонавий ахборот тизимидан фойдаланиш учун яратилаётган шарт-шароит ва имкониятлар ҳақида гапирдилар.

Мактаб-интернат бошланғич синф ўқувчиларининг чи-қишлари тадбирга фойда бағишлади. Болаларнинг она-Ватан, дўстлик, беғубор болалик, табиат, ота-она ва устозлар ҳақидаги шёър ва қўшиқлари йилгилан-ларга манзур бўлди.

Хусан БУРҲОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Маданият
ва спорт ишлари вазирлиги мутахассиси.

ТИНИМ БИЛМАГАН УНУМ БИЛАДИ



Гурлан туманидаги “Евро СФ” фермер хўжалиги даласида бош кўтарган галла майсалари ҳадемай ўрим-йилгига келади. Бўлиқ бошоқлар жорий йилда ҳосил мўл бўлишидан далолат бермоқда.

— Ишда унум бўлиши, хўжалик равақ то-пиши учун фермер тимин билмаслиги, изла-нишда бўлиши керак, — дейди фермер Фар-ход Собиров. — Ўн йилдирки, ҳар йили уруғ-лик бугдоя топшираман. Мутахассисларнинг ўзи маъқул қилишди. Жорий йилда 40 гектар ерда галла парвартишляпмиз. 76 тонна уруғ-лик дон топширишга шартнома қилдик. Нияти-миз ҳосилдорлики 65-70 центнердан тушир-маслик.

Фермернинг чорвачилик фермасида 15 бош қорамол, 55-60 бош қўй, мингдан ошмиқ пар-ранда бор. 30 гектар майдонда чигит экиб, 120 тонна юқори сифатли пахта топширишни ният қилган фермернинг бу соҳадан ҳам кўнгли тўқ. Тўлиқ нисол олинган. Ўз мuddатида парварти-ланаётган гўза далалари кўзни қувонтиради.

Холмурод КУРБОНОВ олган сурат.

Хоразм вилояти

● Ҳуқуқдан сабоқ

Ўзбекистон Республикасининг “Ипотека тўғрисида”ги Қонуни 3-моддасига кўра, ер ипотекаси шартнома асосида ёки қонун асо-сида вужудга келади. Бундай шартнома фу-қаролик-ҳуқуқий ҳужжат ҳисобланиб, унга нисбатан Фуқаролик кодексининг битимлар ва шартномаларга тегишли бўлган барча норма-лари татбиқ этилади.

Ер ипотекаси шартномаси қандай тузилади?

Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, Ер кодекси ҳамда “Гаров тўғрисида”ги, “Ипотека тўғриси-да”ги, “Ижара тўғрисида”ги Қонунларида ер ипотекаси-нинг асосий мазмунини ташкил этувчи шартлар кўрсати-лган. Ер ипотекаси шартномаси мана шу шартлар бўлганда тузилган ҳисобланади. Ҳўш, улар нималардан иборат?

Энг аввало, шартномада гаровга қўйилаётган ернинг тарихи белгиланганлиги лозим. Мохитига кўра ушбу шарт асосий ҳисобланиб, шартнома муносабатлари ай-нан ана шу ер участкасининг гаровга қўйилиш фактига асосан тузилади. Шартномада гаровга қўйилаётган ер участкасининг жойлашган ўрни ва микдори кўрсатили-ши керак.

Асосий шартлардан навбатдагиси — гаровга қўйила-ётган ер участкасининг баҳосини аниқлашдир. Ипотека-га қўйилаётган ер участкасининг баҳоси шартнома ту-зиш вақтида аниқланади ва ер участкаси баҳосини шарт-номада аниқ кўрсатиш томонларнинг мулкий ҳуқуқлари-ни ҳимоя қилишда муҳим ўрин эгаллайди.

Шартномада кўрсатилиши лозим бўлган кейинги шартлардан бири мuddатдир. Ҳақ тўлаш шартлари ва микдори, уни тўлаш мuddатлари ер ипотекаси шартно-масида белгиланиши лозим бўлган энг асосий шартлар-дандир.

Бундай ҳужжатнинг асосий шартларидан яна бири — ернинг ҳолатини шартномада аниқ кўрсатишдир. Маъ-лумки, ер фойдаланилганда ишдан чиқиши, ёқуд ёрқ-сиз ҳолга тушиб қолиши, сифати ўзгариши табиий. Бун-дай ҳолларда ернинг шартнома асосида топшириш пай-тидаги ҳақиқий ҳолатини аниқлаб олиш мушкул бўлади. Бу эса шартнома тарафлари ўртасида ердан фойдала-ниш, уни яхшилаш, шартнома мuddати тугагач, ерни топ-ширишда низоли ҳолатларни келтириб чиқариши мум-кин. Шунинг учун топширилаётган ернинг ҳолати шарт-номада, албатта, қайд этилиши лозим. Масалан, ер участкаси шартнома асосида берилган бўлса, унинг ҳосилдорлик даражаси, иқтисодий баҳоси, тупроқнинг унумдорлик ва гумус даражаси ҳамда бошқа ҳолатлар кўрсатилиши керак.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ер ипотекаси му-носабатларида бир қатор шартларни томонларнинг шарт-нома бўйича мажбуриятларини бажармаганлик учун кели-б чиқадиган мулкий жавобгарлик ўрнатувчи қоидалар ташкил этиши керак. Улар шартнома шартларини аниқ, оғишмай, ўз вақтида, мақсадга мувофиқ бажариш юза-сидан томонларга алоҳида масъулият юклайди. Тараф-лар келишилган шартларни бажармасалар, жарима, пеня, неустойка тўлашларини хис қиладилар ва бунинг нати-жасида шартнома шартларини бузмасликка, уларни ўз вақтида, қонунга мувофиқ бажаришга ҳаракат қилади-лар. Шу сабабдан айтиш мумкинки, шартномада мулк-ий жавобгарлик ўрнатувчи қоидаларнинг (шартларнинг) белгиланиши муҳим аҳамиятга эга.

Ер ипотекаси шартномаси эркин равишда тузилиши керак. У эъза шаклда, ҳақ эъзасига тузиладиган, икки томонлама, консенсуал шартномалар тоифасига кира-ди. Қонунийликда ер ипотекаси учун шартнома тузиш-нинг ёзма шаклини белгиланишига сабаб, биринчидан, шартномага киришувчи тарафларнинг ҳуқуқ ва мажбу-риятларини оидинлаштириш учун зарур бўлса, иккин-чидан, келгусида шартноманинг тузилганлиги ва унинг мазмунини бўйича низолар келиб чиқишининг олдини ола-ди. Учинчидан, шартнома устидан давлат назоратини ўрнатиш, тарафлар ва бошқа манфаатдор шахсларни тузилган шартномалар ҳақида ҳабардор қилиш имко-нини беради. Ёзма шаклдаги шартномаларнинг яна бир муҳим талабларидан бири муҳдир. Шартномага муҳ-рининг босилмаганлиги шартноманинг тузилмаганлигига асос бўлади.

Сардор МҮМИНЖОНОВ,
Тошкент Давлат юридик
институтини магистри.

ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЙ ЭТСА, ҲАЁТ ФАРОВОН БЎЛУР

Андижон туманидан Избосканга олиб борадиган йўлдан бир юрсангиз борми, яна юрсам дейсиз. Кенг ва равои йўлнинг икки четига каштанлар экилган. Ҳа, каштаннинг чиройий таровати бошқача. Узум шингилли эслатувчи кўринишдаги гулларини кўрган кўз қувонаверади. Галлазорларга нигоҳ ташласангиз кўнглингиз гурурга тўлади. Бўлиқ-бўлиқ бошоқлар барак-ли хирмонлардан дарак бериб турибди. Бир ёқда деҳқонлар текис ривожланаётган гўза кўчтал-рига ишлов беришмоқда. Дала манзаралари фақат ўзига мафтун этибгина қолмай, кишини беих-тёр уйга талбидиради. Деҳқончилик маданиятини бу қадар чуқур эгаллаган андижонликларга “қойил-е” деб юбордингизни ўзингиз ҳам сезмай қоласиз.

Избоскан тумани ҳокимияти бино-си. Учқини қавадга туман раҳбари Улғибек Абдуллаев билан учрашдик. Унга инкирозга қарши чоралар дас-тури туманда қандай бажарилаётган-ни хусусида мақола тайёрлаш мuddа-мизмини билдирдик.

— Президентимиз Ислам Каримов-нинг “Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шариатида уни бартараф этишини йўллари ва чо-

бера бошлади. Қисқа мuddатда пар-рандачилик, балиқчилик, асаларичи-лиқни ривожлантириш хисобига 174 та ишчи ўрни яратилди. 11 та маи-ший хизмат ва сервис шохобчалари янгидан ташкил этилди.

Туманининг кам таъминланган ва кўп болали оилаларига жорий йил-нинг биринчи чорагида хомийлар томонидан 52 та қорамол бепул тар-қатилди. Тижорат банклари ҳамда “Избоскан асали” фермер хўжалиги фаоли-яти билан танишдик. Фермер хўжа-лиги 2007 йилда ташкил этилган. Ўшанда 450 та асалари силаси пар-вартиш билан 8 нафар киши шуғул-ланар эди.

— Туман ҳокимиятининг ташаббуси билан хўжалигимизга 85 гектар қўшмача ер ажратилди, — дейди фермер хўжалиги иш бошқарувчиси Бобир Билолов. — 40 гектарга чигит экидик, 26 гектар майдондаги галла пишиб етилимоқда. Икки ярим гектар майдонда тутзор қилдик. 20 қўти ипак қурти парвартишлаб, пилла топшириш режасини ортиги билан бажардик.

“Избоскан асали” фермер хўжалиги учун бу йил жуда омадли келди. Асаларичилик хўжалиги “Ташаббус-2009” кўрик-танлови республика босқичида “Йилнинг энг яхши фер-мери” номинацияси бўйича 3-ўрин-ни эгаллади. Бугун хўжаликда аса-лари оиласи 1600 тага кўпайди. Иш-чилар сони эса 85 тага етди.

— Ниятмиз улғу, — дейди Бобир Билолов. — Асал қадқоқлаш цехини қурамиз. 10 минг АҚШ долларига минитехнология олиб келишга шарт-нома туздик. Ёгончи қайта ишлаш цехи қурилади.

Избосканлик асаларичилар йери ташаббус билан чиқдилар. Фермер



хўжалиқларининг дала шийпонлари-га янги типдаги кўчмас асалари оила-ларини жойлаштиришмоқда. Шу қун-гача 8 та фермер хўжалигининг дала шийпонига 15 тадан асалари оила-си етказиб берилди. Бу хайрли иш бошқа ўнлаб фермерларга ҳам маъ-қул келди. Улар ҳам асалари оиласи учун буюртма беришмоқда.

Туманда тadbirkorлиқни, чорва-чилиқни ва спортни ривожлантириш-да Мамажоновлар сулоласининг хиз-матлари катта бўлмоқда. Ота издан бораётган фарзандларнинг саховат-ларидан қўлаб кам таъминланган оилалар, меҳрибонларини йўқотган-лар баҳраманд бўлишаётди.

“Ака-ўка Мамажоновлар” ўсмир-лар спорт клубининг мухташам би-носиде ёшлар спортнинг кўнглина тур-лари бўйича машғулотлар ўтказиша-ди. Бу қошонада хотира турнирлари ўтказиш аънаънага айланган.

— Баркамол авлод тарбиясида спортнинг аҳамияти катта, — дейди сулола вакили Адаҳам Мамажонов. — Шу боисдан туман ёшларига спорт билан мунтазам шуғулланишлари учун барча шарт-шароитларни му-ҳайё қилиб берилди. Улар яратил-ган шароит ва кўрсатилаётган ғам-хўрликка жавобан юртимиз байроғи-ни жаҳон ареналарида башанд кўта-риш ниятида астойдил шуғулланиш-моқда.

Мамажоновлар чорвачилиқни ри-вожлантириш борасида ҳам катта ишлари амалга оширишмоқда. Бун-га “Оқ тулпор ишончи” чорвачилик фермер хўжалиги фаолияти ҳам ми-сол бўла олади. Хўжалик бундан уч йил аввал ташкил этилганда 118 та қорамол бўлиб, 12 нафар чорвадор меҳнат қиларди. Лунда қилиб айтган-да, ташландиқ ҳолга келган ферма биноси тартибга келтирилди. Атро-фига турли меваги ва манзарали

кўчталар экилди. Ҳозир “Шивн” зот-ли қорамоллар сони 275 тага етди. Фермер хўжалиги аъзолари 25 ки-шига етди. Биринчи чоракда 8,5 тон-на сўт соғиб олинди.

Фермер хўжалиги аъзолари учун шинам биололар барпо этилди. Бино атрофи чиройли тарзда деворлар билан ўраб чиқилди. Фермер хўжа-лиги аъзаматлари бир қарич ердан ҳам унмўли фойдаланишмоқда. Кар-тошка, булғор қалампери, баклажон, қалампир, қарам, помидор, сабзи каби сабзавотларни экиб, парвариш қилишмоқда. Чорвадорларга бир маҳал бепул иссиқ овқат тайёрлаб берилди.

Иссиқ овқатга ферма майдонига етиштирилаётган сабзавотлар соли-нади. Ферма атрофига 50 түп гилос, 80 түп шафтоли, 45 түп ўрик, 20 түп хурмо экилган. Ҳозир бу кўчталар мевага кирди. Бир неча йилдан сўнг чиройли боғлар бўй қурсатади.

Ферма худудида ташриф буюрган кишининг беихтиёр катта ховуз тўла нилуфәр гулларга кўзи тушади. Бир нигоҳ ташлайсиз-у, роҳатланиб кет-асиз. Дилингиз яйрагандан яйрай-ди. Биз беихтиёр ховуз бўйида нилуфәрларга тикилиб-тикилиб қол-дик... Ҳойнаҳой бу ҳам Мамажонов-ларнинг фантазияси бўлса керак...

Ҳа, тadbirkorлиқнинг чеки йўқ. Мама-жоновлар хали кўп хайрли ишларга бош-қош бўлишади. Шу қўнларда Избоскан фермер-лари ширин ташвиш билан яша-шмоқда. Улар териб олаётган “қумуш-тола” хирмони юксалтирмоқда. Ҳаде-май галлага ўроқ тушади. Уларнинг мақсадлари рўёб топиб, эл-юрт ол-дида юзлари ёрғи бўлишига ишо-нализ.

Дилмурод КИРҒИЗОВЕВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Андижон вилояти

Шароватли қишлоқ оқшомлари...

Абдусалом, десангиз у кишини ҳамма танийди. Қишлоғимизнинг ҳурматли одамларидан бири. Узоқ йиллар ҳуқуқ-тартибот тизимида ишлади. Пенсияга чиққанидан сўнг ота касби — ёғоч устакорлиги билан шуғулланди. Отаси Қурбонмурод ака омон, бўйинтуруқ, уйланининг хари, равларини чорпарра қилиб тарашлаб берадиган уста бўлган экан.

Ерхайдан, уруғ киши олдида омон, бўйинтуруқни Қурбонмурод уста кўрмас, экинчи бошламас экан қишлоқдошлари. Томирида отасининг қони бор-да, шундай силлиқ, чиройли, карсонлари қўлтиқни тўлдирадиган дўмбирасайдик, қирил қоласиз. Дўмбирани томоша қилганлар, устаси устоз кўрган экан, дейишди. Уттиздан ортиқ одамга дўмбира ясаб берди. Берганда ҳам текинга берди. Уста меҳнатини ҳисобга олиб, қиштига тўн ёпганлар бор. "Раҳмат, уста!" деган гапни устанинг қулоғига осиб кетганлар бор. У ёғини суриштирсангиз, бир дўмбира ясаб бериш бир қўйга баҳоланар экан қадимда.

— Абдусалом уста, сиз ясаган дўмбираларнинг овози баланд, тиниқ. Бунинг сирини борида? — сўраймиз устандан.

— Албатта, бор. Ахир сир-синоатсиз ҳунар йўқ-ку, дунёда. — ҳазилга йўлиб жавоб беради уста. — Масалан, мана бу дўмбира Ғаффор чолнинг зардолосидан ясалган. Эгасининг кўнгли тозада, шу боисдан дўмбиранинг овози ҳам тиниқ.

Тўрабой деган дўмбира чертувчи, қўстай берсангиз достонлардан парча, термаларни баҳиёна овозда айтиб берадиган бўламиз бор. Ёшлигидан бери дўмбира чертиб келади. Абдусалом уста ясаган дўмбираларни чертиб, баҳосини шу киши беради. Кўн ёғочдан ясалган дўмбирани қўлга тутқазсангиз "тил"га киритиб, шундай нолиш қилдирадиган, қўнберасиз. Нағмаларидан завқланасиз, оҳангидан юрагингиз ўртаниб кетади. Аслида йиғирма йил

дўмбира чертиб, бир қўйни қўйиллатиб чертиб беролмайдиганлар ҳам йўқ эмас. Дўмбира қўйи ҳам юракдан чиқар экан-да...

ДЎМБИРА



Онам 86 ёшда. Йилда бир марта Тўрабой бўламизни йўқлаб, дўмбира чертирадиган. Мен Тўрабойни эргаштириб келган кун:

— Бир майиз қирқ кишига етган, ўғлим, — дейдилар онам. — Тошнӣз

қўшини ҳам айт, гурунға. Хар бир кишининг баҳосини худо бериб турибди. Одамлар "ичи қора, бахил" дегани билан, ҳарқалай қўшнимиз.

Онамнинг бу сўзига нима ҳам дейман. Бориб айтиб келиш менга анча малол. Негадир Тошнӣз қўшнӣз ўзимга ҳам кўпма эканбермайдӣ. Шу сафарги зиёфатда Абдусалом дўмбира ясовчи уста ҳам қатнашди. Янги ясалган дўмбираларидан олиб келади. Тўрабой дўмбирани кўксига босиб, қўлқларини

ни бураб, торларини жўр қилиб, бармоқларини ҳаракатга келтирганида уйда жимжитлик ҳукмрон бўлади. Ўзим, қўлинг дард кўрмагур, қўйма қилади-я. "Отанга раҳмат!" деб юборганингизни билмай қоласиз. Невадалар ҳам сел бўлиб, тинглаб туришди.

— Алломишдан айтгин, болам, — ҳумор қиладилар онам. — Бизлар тўққиз, ўн яшар қизалоқ эдик. Шоймардон оқсоқолнинг меҳмонхонасига Фармон бахшнинг "Алломиш"дан айтиб бергани ҳозиргача қулоғимдан кетмайди...

— Ҳўп, ана. Бир оғиз сўзингиз, — қўлини кўксига қўйди Тўрабой. — Аввал дўмбирани қўзитаиб олайлик, сўнгра терма, ундан кейин навбат достонга келади. Сиз бўҳчани ечиб, тўнни тайёрлатиб қўйинг.

Қўйлар чалиниб, ҳуморлар босилган, терма, достонларга навбат келади. Онамнинг кўнгли нозиклашиб қолган. Ёш боладек сағал нарсаси қайфиятлари бўзилиб туради. Бизлар ҳам "Алломиш"ни эшитиб, томоқларимизга ҳасрат тикилиб, қўз ёшларимиз халқала-

Ҳаёт ҳикмати

ниб қолади. Тўн алламаҳал бўлди. Онам Тўрабойга изн бердилар.

— Барақа топинг, болам. Чарчадингиз. Шу ёғи ҳам бўлади. Энди бир пиёла чой ичинг.

Озодбек онамга савол беради: — Мою, нега ҳар дам "Алломиш"дан айттирасиз?

— Алломишлар кўпайсин, дейманда, ўғлим. Қара, у қандай жасур, паҳлавон, эл-юртини яхши кўрадиган йигит. Барчинойни кўрдингми, онам атайин келинларга эшиттириб, овозларини бир баҳа кўтариб гапирдилар, чиройли, садокатли, ибодли, ундан кейин йигитлардай шахд-ғайрати бор... Сўзлари ширин, эрини, қайната-қайнонасини ҳурмат қиладиган келин.

Уста Абдусалом янги ясаган дўмбирасини Тўрабойга тутқазди.

— Зардолӣ ёғочи силлиқ экан, чиройли дўмбира чиқади, девдим, — менга юзланди уста. — Афсуски, тайёр бўлганда карсонидан ёрилди. Елимладим. Асли бу ёғочни кимдан олудингиз?

Шу лаҳзада бу саволга мен жавоб бера олмасдим. Чунки қуриган зардолӣ Тошнӣз қўшнимизники бўлиб, ундан икки дўмбиралик ёғоч сотиб олудим. Бу дўмбира ўша ёғочдан ясалган. Тўрабой дўмбирани чертиб қўрган, уста Абдусаломга узаиб, ҳазил-чин оҳангда деди:

— Дарахнинг эгаси сал-палгина бахил бўлса керак. Овози яхши чиқмаётганидан билиниб турибди. Бу дўмбирани ўчоққа солиб, ёқинг.

Гап шу ерга етганида Тошнӣз қўшнни кетиш тараддудига тушибди. Шунча мулозамат қилдик, тамадди қилишга ўтирмади, чиқиб кетди.

Уста Абдусаломга ҳам, Тўрабойга ҳам дўмбира кишининг зардолосидан ясалганини айтмай қўя қолдим.

Турсунбой БОЙМИРОВ

Ғани Абдуллаевни қарийб қирқ йилдан бери биламан. У дунёдаги энг ҳалол ҳунарлардан бири — боғбонлик билан шуғулланади. Ёзувчиликка даъвоси йўқ. Ғани Абдуллаевнинг ихчам ҳикояларидан Ер нафаси уфуриб, ишқомдаги тоқларнинг шивир-шивири, шафтоли гулининг энгил эпкинда тирпираб учуши эшитилиб турганга ўхшайди. Муҳими, уларда ҳаётнинг пасту баландини кўп кўрган одамнинг ўйлари бор.

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

Пайкалларда туғилган сатрлар

ДАЛА — ШИФОХОНА

Ишқмас бир одам кекса дехқоннинг соғлиғига ҳавас қилиб, ундан:

— Ҳеч дўхтирга борганимиз? — деб сўради.

— Йўқ, Аллоҳга шукр, дўхтирга муҳтож эмасман. Дала деган беминнат шифохона бор. Тоза ҳаво, чиройли манзарасини аямай, қувватимга қувват, соғлиқ ато этади.

— Ундай бўлса, далага мени ҳам олиб бориинг. Ланжман. Оғир тортиб кетяпман, — илтижо билан деди ҳалиги одам.

— Олиб бораману, — ҳазил аралаш жавоб берди дехқон, — шифохона сизни қабул қилармикини?!

— Нега қабул қилмас экан?! — ажабланди у.

— Дала тушмагур ғайратли одамни ёқтиради-да. Кошқийди, сиз ҳам баҳоли қудрат тер тўкиб ишласангиз, дала шифоли неъматини сиздан ҳам аямасди.

ҚАРЗ

— Ассалому алайкум!

Ишга шошилиб кетаётган йигит қўли қўксига, мўйсифидга салом берди. Ота алик оларкан, дил қўлфи очилганидан мамнун дуо қилди: "Отанга раҳмат, худо бахтингни берсин".

Ота бошқа бир йигитга рўбарў бўлди: йигитнинг икки қўли чўнтагида. Хоҳа ютгандек тилпа-тик кибр билан ўтиб боради. Ён-верига қайрилиб қарамайди, гўё дунё фақат ўзиники! Ё тавба, бир оғиз ширин сўзининг нимаси малол келаркин унга?! "Саломингни еб қўйдингми, болам", деб сўрасаммикан? Йўқ, бундан нима наф?

Салом сўраб олинмайди. Салом бериш-бермаслик хар кимнинг ўз иши... Шунча-ку, "Салом — қарз" деган гап ҳам бор. Ўзидан каттага салом бермаслик, бировнинг қарзини қайтармай қочиб юриш билан тенг.

ДОВУЧЧА ВА БАРГ

— Устимга соя ташлаганинг ташлаган. Ўз ҳолимга қўясанми-йўқми? Оғтобга хоҳлаганимча тўяй, — деди данакдек довулча, устидан осилиб турган баргга.

— Сена ёмонлики раво кўрмайман, — деди барг ва миннат бўлмасин деб, унга панохгоҳлик қилаётганини айтиб ўтирмади.

Бир кун калтак зарбидан барг узилиб ерга тушди. Усти очиб қолган довулча дўлдан зарб еб, юзи чўтир бўлиб қолди.

МЕҲНАТИ ҲАЛОЛ

Дехқон жуяк олиш учун отдан фойдаланмоқчи бўлди. От омон тортишга тортидю, бир меъёрга юришга тоқат қилолмади. Жуяк қинғир-қийшиқ, илонизи бўлиб қолди.

Дехқон қараса, иш унмайидиган. Тагин ўша беминнат эшакни ишга солди.

— Мана, энди бу ариқларга экин экса бўлади, — деди дехқон мамнун бўлиб.

Абдусаттор ҲОТАМОВ

УҚҚАНГА БАЛЛИ!

Ҳаётда ҳар бир инсоннинг ўз ўрни бор. Асосий гап — уни топишда.

Гўрковнинг йиғлаганини илғари кўрмагандим. Шундай манзаранинг гувоҳи бўлдим: у қабр тўпоқларини текислаб бўлган, кетмон дастасининг устига ўтириб-да, ўнқиз йиғлай бошлади. Ёнимдаги кекса отахонга қарадим. У секингина деди: "Дафн этилган ўқувчи гўрковнинг отасига ҳам, ўзига ҳам, болаларига ҳам сабоқ бергани".

Шон-шухратнинг ажабтову "одади" бор: қувгандан қочади, қочганини қувади — қамтарнинг қадр-қиммати уни ўрнига қўяди.

Инсоннинг бахти унинг барча эзгу ниятлари тўлиқ ушатишидагина эмас, балки орзу-хаваслар меzonини ақл билан тизгинлай билишида ҳамдир.

Бахтни узоқлардан қидирманг. У шундоқ олдингизда — ота-онангиз, онангиз, дўстларингиз, қўшинларингиз, ҳамкасбларингизда. Уларга меҳр-муҳаббат қўйиб, самимий муносабатда бўлсангиз, ҳаёт намуна намоси дилингизни фарахбахш этади.

Муҳаммад ТОШБОЛАЕВ

Кўприк

Дала йўли олис-олисларга ўрлаган. Баҳор ва ёз ойларида гўллаган бедалару жийдаларнинг муоттар ҳиди кишига ҳуш қайғитиб бағишлайди. Шу йўл бўйлаб сайр қилгинг келади.

Лекин озгина юргач, сойга дуч келасан. Сакраб ўтиш мушкул. Қолаверса, ёмғирдан сўнг атроф сирпанчик, йиқилиш мумкин. Ҳафсаланг пир бўлиб, ортага қайтишга мажбур бўласан. Бу гал йўл бўйлаб бораётиб кўзларимга ишонмай қолдим. Соё устига кенглиги бир қўлоч тахта ташланган, атрофга темир тутқичлар ўрнатилган. Энди бу ердан одамлар қийналмай ўтишлари, узоқлари яқин бўлиши мумкин. Беихтиёр кўнглимда шу ишларга меҳнати синган

инсонларга нисбатан миннатдорлик ҳиссини туйдим.

Кўприқдан-ўтиб борардим. Сўнг ўзимдан-ўзим жиҳолат бўлдим: "Шунча пайтдан буён қаерда эдинг? Нима учун ўзинг икки тахтанан кўприкча ташламадинг?"

Саволдан сабоқ олдим.

Яхшининг умри

Бир жуфт ҳурмо эккандим. Ёз чилосига келиб ўзини тутиб олди. Кўн-қўк ялтироқ барглари ниҳолларнинг авж олиб ривожланиётганидан далолат берарди.

Анча вақт аҳамият бермаган эканман. Бир кун ниҳоллар ёнида ёввойи тут бўй

чўзганини кўриб қолдим. Қаердан пайдо бўлдикин? Кейин ўйладим: ахир бир пайтлар бу ерлар тутзор бўлган-ку.

Ёввойи тут кун сайин буй чўзар, қора булутдек ҳурмоларни бурчакка туртиб борарди. Боз устига, ниҳолларнинг озқаси ва сувига ҳеч тортинмай чанг соларди. Оқибатда, кўчатлар девор томон эгилиб, мевадарини дув тўка бошлади.

Кўнларнинг бирида қўшним кириб келди. Қўлида болта. Ҳовлисидан дарахтларни тартибга келтираётганини айтди. Бирдан унинг кўзи ёввойи тутга тушиб қолди: "Йа, — деди хайратланиб, — нимани кутаяпсиз? Бу текинхўрни аллақачон кесиб ташлаш керак эди".

Қўшним жавобимни кутмай, ёввойи тут тагига болта солди. Кейин менга қараб мамнун жилмайди: "Ана энди ҳурмо ейсиз. Яхшининг умри узаяверсин".

Абдусаттор ҲОТАМОВ

Шоирлар — болаларга



— Кеча дадам бозордан Эўр тарвуз олиб келди. Уйимиз олдида Поездга солиб келди.

Тушириб қўйгунча Вагондан олиб ерга, Қранчи амаки ҳам Ботди-ку қора терга.

Бутун маҳалла аҳли Келиб, режа тузилди, Ночор қўш тавақали Дарвоза ҳам бузилди.

Балдоғин боғлаб ипга "Торт-торт" қилиб маҳалла,



Туроб ЮСУФ



Сўнгра кенг ҳовлимизга Қирғизди бир амаллаб.

Ҳеч ким қандай сўйишини Қилолмаган ҳисобин, Олиб келишди қўшни — Маҳалланинг қассобин.

Сўнг шаҳар топди хабар Дўст дўстга йўл кўрсатди, Тун оғиб, бутун шаҳар Тарвузни еб тугатди.

Тонгда кимлар гумбазни Эришдик, деб, топишга, Обетди қўш палласин Цирк томини ёпишга...

...Уч-тўрт пўнчқ солинган Остонада қол турар, Эшигининг олдида Салим тинмай лоф урар.

Маҳмуд ЭШОНҚУЛОВ чизган расм.



Бир чимқим кулгу

— Менга марҳамат қилиб, комлет келтиринг.

— Жоним билан.

— Жонингиз керак эмас-ку, қармоқсиз кўпроқ бўлсин.

...

Ҳотин эрва:

— Жонинан, паллом шунчалик эскириб кетдики, ҳатто ҳамма муамалари синиб тушди. Қийинча уяламан.

— Ҳеҳқиси афқ. Эрмага сотиб оламан.

— Вой, қандай яхши, палломини?

— Йўқ, янчи музма.

...

Бўри қўённи учратиб қолиб девдди

— Ҳо, қўён, мен сени ёман.

— Гўштва талонини борми? — сўради қўён.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ	МУАССИСЛАР КЕНГАШИ Сайфиддин ИСМОИЛОВ, Эркин ҚУДРАТОВ, Фарҳод ОМОНОВ, Раҳимберди БҲРИЕВ, Ғуломжон ИБРАГИМОВ, Ақром АРИПОВ, Саидмамат САИДЖАЛОЛОВ, Баҳодир АБДУҚОДИРОВ, Илҳом ҲАЙДАРОВ, Борий АЛИХОНОВ, Абдурахмад БОЙМУРОДОВ, Саид АРАБОВ, Муҳаммад ЖУМАГАЛДИЕВ, Виктор ЧУБ, Валерий УСТОЯНОВ, Шухрат ТОШМУРОДОВ, Шухрат НУРМАТОВ, Адилбек АХМЕТОВ, Оловуддин ИБРАГИМОВ, Шамсиддин ЭСОНБОВЕВ, Зиннатулдин ОБИДОВ.	ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Айгит АДИЛОВ, Ғофир АЛИЕВ, Тўлабой КАРИМОВ, Шухрат ҒАНИЕВ, Ҳасан БАРНОЕВ, Ўткир РАҲМАТ, Қомилжон МАМАЖОНОВ, Жуманиё ЖАББОРОВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Рустам ҚОСИМОВ, Омонулло ЮНУСОВ, Шерзод ҒУЛОМОВ, Муҳиддин АБДУСАМАТОВ (масхул қотиб).	ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона — 236-58-83; Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими — 236-54-44, 233-28-04, 233-95-17, Ғош — 233-44-43, 233-28-04, 233-09-93. ҲУДУДЛАРДАГИ МУҲБИРЛАР: Қорақалпоғистон Республикаси — 585-16-12; Андижон — 224-99-13; Бухоро — 542-05-16; Жиззах — 366-61-16; Наманган — 224-81-09; Фарғона — 223-35-98; Самарқанд — 222-29-97; Сирдарё — 372-38-13; Тошкент — 100-29-61; Хоразм — 750-82-39; Қашқадарё — 221-59-40.	Реклама ва эълонлар 233-44-43, 775-04-73, 236-58-83, 233-28-04. Реклама ва эълонлар матни учун буюртмани жавобгар Тикорат маҳала	МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй Навбатчи: А. НУРУЛЛАЕВ Мусахҳиш: С. ҚОДИРОВ Дизайнер: Ф. РАСУЛОВ
---	--	---	--	---	--

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-417, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 00.50 15645 нускада босилди. Нашр индекси — 144

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.